

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ה' כסלו תשפ"ג | דף היומי בבלי: נדרים לה | דף הכולל: נדרים ז.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ע"א עד סעיף ב'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ג' 'ומי שאין' עד פרק ג' 'ולא לחינם'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה פרק י עד סוף הפרק (סוף השער)

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אני מקנא במשפחת רובין" 25361

ולמה נזכרתי בהם? כי בתחנת האוטובוס שבה
אני עומד כל בוקר וממתין, מישהו התקין ברז
קטן, ולצדו שרוול של כוסות חד פעמיות...

אני באמת מקנא במשפחת רובין

יוחנן וסרמן

בוקר וממתין, יש ברז קטן שקבוע אל הקיר, ולצדו שרוול של כוסות חד פעמיות.
אנשים באים, ממלאים כוס מים קרים, מברכים 'שהכל', שותים לרוויה, מברכים 'בורא נפשות', וממשיכים בדרכם.
ניסיתי לברר, מי עומד מאחורי הברז הזה, האם זו יוזמה פרטית של המשפחה המתגוררת בסמוך. ואיך זה שיש עוד ברזים כאלו שפזורים ברחבי העיר, סמוך לתחנות אוטובוס ובמיקומים אסטרטגיים אחרים?
בדיקה קצרה גילתה לי ש... מדובר בפרויקט של משפחת רובין. לא מספיק להם לחלק שתייה באירועים המוניים, הם התחילו להביא את השתייה אלינו, עד לתחנת האוטובוס.
כמה ברכות הם מרוויחים בכל יום! כמה 'שהכל', כמה 'בורא נפשות', וכל זה בלי לעשות לעצמם פרסומת ובלי לבקש כסף ממישהו.
תוך כדי שאני כותב את הדברים, נזכרתי במעשה שהגמרא

מאז שהעורך של 'הפותרת' ביקש ממני לכתוב על אנשים שאני מקנא בהם ובזכויות הגדולות שלהם, שמת לי לב שיש הרבה מאוד כאלו. מסתבר שאנשים רבים משתדלים להרוויח זכויות בכמויות אדירות, וגם מצליחים בכך.
הפעם אני רוצה לומר שאני מקנא באיש החסד הרב שלמה רובין... כולם מכירים אותו... "רובין מהשתייה".
הוא תמיד מגיע לכל מקום שבו יש התאספות המונית, עם משאית השתייה שלו, ומחלק שתייה קרה לכל דורש. הרזים נפתחים והמים זורמים, יש מים קרים יש פטל קר, אף פעם לא חסרות כוסות.
אגב, זה לא פרויקט של איש אחד לבד. הוא ירש את המצווה הזאת מאביו הרב חיים לייב רובין ז"ל, שמסר את נפשו על העניין. אחים שלו מסייעים גם הם, וגם הילדים שלו בעסק...
ולמה נזכרתי בהם, כי בתחנת האוטובוס שבה אני עומד כל

ומה נאמר על משפחת רובין שמגישה לנו כוסות שתייה ברחובה של עיר, בכל מקום ובכל זמן, בלי שנצטרך אפילו להתכופף את הברז לשתות. אין ספק ששכרם הרבה מאוד. מה יש לומר, אני בהחלט מקנא בהם קנאה עזה. הלוואי שגם לי היה כזה לב רחב שיגרום לי להתאמץ ולהשקיע, כדי שלאחרים יהיה יותר טוב. אשריהם ואשרי חלקם.

מספרת עם מר עוקבא ורעייתו שנתנו צדקה בסתר לעני ונמלטו מפניו אל תוך התנור, מר עוקבא נכוה ברגליו ואילו לרעייתו נעשה נס שלא נכוותה. ולמה? כי כשמר עוקבא נתן מטבע של צדקה לעני, היה עליו לגשת לסוחר התבואה ולקנות מעט חיטים, ולאחר מכן לדוש ולזרות ולטחון ולנפות וללוש ולאפות ורק אז יכול היה לאכול. ואילו רעייתו, כשבא עני ונקש על דלת הבית, היא נתנה לו פת לחם אותה יכול היה לאכול באופן מיידי, ולכן זכותה היתה גדולה מזכותו והצילה אותה מהכוויות בתוך התנור.

חדש בקו השיעורים של 'דרשו'
שיעורים לפי סדר הדף היומי הירושלמי מפי מיטב מגידי השיעורים
בעברית ובאידיש 0772222666 שלוחה 8

נניח שיש לכם הזדמנות לפגוש את אחד מהשלושה הבאים: את העבר שלכם, את ההווה שלכם או את העתיד שלכם. את מי תעדיפו לפגוש?

הר' ד"ר עוז מרטיין על עבר מלא תקווה

בבסיס, זו גישה בריאה. אין טעם להיתקע בעבר, נכון. ובכל זאת, יש טעם להתייחס אליו. וכאן המקום לבשר בשורה מדהימה: העבר לא מת. הוא ממשיך לחיות בתוכנו. לא רק בצורת זיכרונות, אלא באופן מעשי ומשמעותי הרבה יותר. הוא קיים כדי להשפיע. שימו לב כמה פעמים מתעוררות בתוכם חוויות עבר שחשבתם שהן אינן עוד, ומזכירות לכם את קיומן; מציקות לכם, חוסמות וטורדות מנוחה. העבר עשוי לשתוק שתיקות ארוכות מאוד, ולפתע להתפרץ ולתבוע את תשומת לבנו. הוא חי, והתעלמות לא תהרוג אותו. אין טעם להכחיש את קיומו, כפי שאין גם טעם להתאבל על לכתו. ובכן, מה אנחנו יכולים לעשות כדי לחיות אתו טוב יותר? חשוב להבין, שעבר אינו מורכב רק מהמאורעות שהתרחשו בו, אלא גם מהדינמיקה בינינו לבין אותם מאורעות. את המאורעות אין לנו אפשרות לשנות, אבל את הדינמיקה - כן; ומכיוון שכך, אנחנו מסוגלים לשנות את האופן שבו העבר משפיע עלינו. נסו להקדיש לעבר שלכם תשומת לב. בחרו חוויה שהכאיבה לכם בעבר, אולי עדיין כואבת, והסכימו לפגוש אותה שוב. הצטיידו לפגישה במשקפיים אחרים, לא אלה שבהם התבוננתם

נניח שיש לכם הזדמנות לפגוש את אחד מהשלושה הבאים: את העבר שלכם, את ההווה שלכם או את העתיד שלכם. את מי תעדיפו לפגוש? חשבו על כך פעם נוספת לפני שאתם עונים: מדובר בפגישה אישית. תהיה לכם אפשרות להעלות כל שאלה שתרצו, להביע כל משאלה. יהיה זמן להכיר, להגיע לתובנות מתחדשות, ללבן נושאים ולהגיע יחד למסקנות. ובכן, את מי תעדיפו לפגוש? ניתן להניח שרוב בני האדם יבחרו, ללא היסוס, בעתיד. העתיד הוא מסקרן. הוא צופן סודות. הוא טומן בחובו תוצאות של בחירות עכשוויות שלנו. כמעט כל אחד יתלהב מההזדמנות להציץ קדימה, ולקבל מושגים על העומד להתרחש. יהיו, כנראה, גם כאלה שיבקשו לפגוש את ההווה. אלו יהיו אנשים תכליתיים שרוצים להשקיע בתקופת חייהם הנוכחית, או כאלה שמרגישים שהזמן בורח להם מהר מדי, וישמחו לזמן איכות עם ההווה. אבל מי יסכים להיפגש עם העבר? אולי רק כאלה שבחרים לדשדש בו ולבכות על פצעיו. אנשים שרוצים להתקדם, לא ימצאו עניין בעבר. מה שהיה, כבר היה. עברנו חוויות טובות יותר או פחות, זה בלתי ניתן לשינוי. העבר מת, התקוות לגביו אפסו, אנחנו רוצים ללכת הלאה.

בחווייה הזו עד כה.

התבוננו בחוויית העבר הזו, וחשבו:

מה היה טוב בקושי ההוא?

מה הוא תרם לחייכם?

האם הוא פיתח בכם יכולות חדשות?

האם הוא גילה כישורים נסתרים? כוחות חבויים?

כולנו יודעים לומר ש'הכל לטובה' אבל לא פעם, הכאב

שחווינו לא מאפשר לאמירה הזו לחלחל לתוכנו.

כשנבחן את חוויית העבר מתוך מטרה להבחין בתרומה

החיובית שלהן לחיינו, האמירה 'הכל לטובה' תהפוך להיות

ממשית וברורה הרבה יותר.

נגלה לפתע שהכאב ההוא הביא גם טוב לחיינו, טוב שאולי

היה עד עתה נסתר מעינינו, או שלא קישרנו את קיומו לחווייה

ההיא.

אכן כן, כדאי לכם מדי פעם לפגוש את העבר. זו דרך נהדרת

לנרמל את היחסים ביניכם לבינו, ולחיות את הרבה יותר בשלום.

מילון מונחים:

עבר - מקבץ של עובדות, מחשבות ורגשות, שהפירוש שלהם

משפיע, לטובה או לרעה, על ההווה.

עבר טוב - עבר טוב הוא תוצאה של תהליך רגשי, שכלי ורוחני,

המאפשר לעובדה מהעבר להועיל בהווה.

משהו לקחת לדרך:

חשוב לזכור את השילוב הנכון בהתייחסות אל העבר:

מצד אחד - המאורעות כבר היו ואינם עוד. לא נוכל לשנות

את מה שהיה.

מצד שני - ההשפעה של המאורעות קיימת וממשיכה להשליך

על חיינו בהווה, ואת ההשפעה הזו אנחנו יכולים לנסות לשנות.

המטרה איננה להתבוסס בעבר, אלא להבין אותו מחדש

בצורה שתאפשר לנו לצעוד קדימה.

משפט:

העבר הוא כמו ילד: הוא יתנהג גרוע אם לא נקדיש לו תשומת

לב; הוא יתנהג גרוע אם נקדיש לו תשומת לב שלילית; הוא ישפר

את דרכיו אם נקדיש לו תשומת לב חיובית.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם שספריו יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

כל אחד מאיתנו הוא מחזיק תיק החיים והחסד השפע והברכה שיורדים לעולם

הרב ישראל היימן בכמה מילים על בחירות וקואליציות בלי לגעת בפוליטיקה...

וכשהאזרח בוחר בהם הוא צריך לסמוך עליהם מספיק שבכל

פעולה שלהם יהיה ייצוג מספק לקול שלו ולרצונותיו.

עובדה זו מייצרת (או בכל אופן אמורה לייצר...) אחריות

כבידה על כתפי הנציגים, הם צריכים לשקול כל מעשה וכל חוק

בו הם תומכים או מתנגדים באלף שיקולים וחשבונות כיון שהם

חייבים דין וחשבון על כל פעולה שלהם לציבור ששלח אותם

לייצג אותו נאמנה.

יותר מכך, האחריות הזו היא בעצם הרבה יותר גדולה, לפי

השיטה הדמוקרטית כל נציג 'סוחב' על כתפיו עשרות או מאות

אלפי אנשים שהכניסו אותו אל בית הנבחרים, הרי החשבון

הוא פשוט, אם לרשימה מסויימת הצביעו סך אנשים שהכניסו

חמישה נציגים הרי שכל נציג אחראי ווירטואלית לייצוג של אחד

חלקי חמש מכלל הבוחרים (בבחירות האחרונות המודד למנדט

היה סביבות ה-38,000 קולות למנדט אחד, בארה"ב שזו שיטה

קצת אחרת שם זה יכול להסתכם במאות אלפים). איזו הרגשה

אז לפני כמה שבועות היו כאן בחירות, כל אחד הצביע כרצונו,

ממש לא משנה מה, ימין שמאל חרדים דתיים או חילונים, גם

בארה"ב היה כעת בחירות אמצע, גם שם ישנה מערכת מורכבת

לא פחות ממה שהייתה כאן.

המושג 'דמוקרטיה' הביא בכנפיו בשורה לאנושות, הוא

החליף את הדיקטטורה בה היה אחד שיכל להיות אדם הוגן או

מטורף תורן ששלט ללא מיצרים בעם שלם, לעומת זאת מהותה

של הדמוקרטיה זו שליטה של העם. העם בוחר איך וכמה תתנהל

המדינה ומה יקרה בה לשנים ספורות קדימה.

השיטה הזו היא וודאי יותר טובה מדיקטטורה אבל היא

מייצרת לא מעט בעיות, לדוגמה אחד שמצביע למפלגה בה

חברים אנשים שהבטיחו כך או אחרת ולאחר תקופה אותם

נבחרים שוכחים או מתעלמים מההבטחות, אין לאזרח הפשוט

דרך לסגת מהבחירה שלו או להחליף אותה עד הבחירות הבאות,

קבוצת אנשים מייצגים את מי שבחר בהם לכל השנים הבאות

לטוב או למוטב, ולא מדובר על אחריות של תקציבים או רווחה לכאלו או אחרים, מדובר על חיים ומוות, מדובר על קיום של היקום בו אנו חיים - האם תהיה לו זכות להתקיים או לא, כל פעם שאנו ממשכים לעולם חסד ושפע על ידי לימוד תורה וקיום המצוות אנו מקיימים את השליחות לשמה נבחרנו לתפקיד העצום הזה, ובכל פעם שיש מי שחלילה לא נוהר מספיק יש כנגדו מי שאומר "לא בשביל זה שלחתי אותך..."

בקואליציה הזו בניגוד לכל מקום אחר, חלוקת התיקים לא מתבצעת אחת לקדנציה אלא בכל בוקר מחדש, כאשר מחזיר לנו הבורא את נשמתינו בחמלה אנו מקבלים יחד איתה שוב את היכולת להשפיע וליצור טוב לכל העולם שתלוי בנו פשוטו כמשמעו.

לנו נשאר רק לשרת את שולחנו נאמנה ולהמשיך להשפיע טובה וברכה לכל העולם.

וכן, גם לזקוף קומה ולחוש מכובדים ומרוממים לפחות כמו אלו שנבחרו למוסדות הממשלתיים או לסנאט ואפילו הרבה יותר מהם, אנחנו, כולנו נבחרים הציבור של בורא העולם.
"אתה בחרתנו מכל העמים!!!"

אחריות זו להסתובב בעולם ולחוש אלפי אלפי אנשים רובצים על כתפך...

עד כאן שיעור בדמוקרטיה למתחילים...

עכשיו נעשה חשבון פשוט, אנחנו זכינו להיות 'העם הנבחר', במעמד מתן תורה בחר בנו הקב"ה מתוך כל אומות העולם לעמוד ולשרת לפניו ולייצג את כל באי העולם, בפרלמנט של בורא העולם מסתובבים אי אלו מיליונים בודדים, נציגים של עולם שלם... חלק לא גדול כל כך מתוכם נמצא ב'קואליציית' שומרי התורה והמצוות, אלו הם הנבחרים המושלמים שבורא העולם מועיד להם תפקידים משמעותיים בניהול העולם, על כל אחד מהם מונח כל כובד המשקל של מיליונים רבים שבזכותו הם חיים נושמים והולכים לעבודה... כל העולם קיים בזכות התורה ומקיימיה וכל העולם נוצר כדי לשרת את התורה ועושי דברה, כל אחד משומרי התורה והמצוות הוא מחזיק תיק החיים והחסד השפע והברכה שיורדים לעולם בזכותו ועל פיו ומעשיו העולם קיים.

זו אחריות עצומה שכל אחד ואחד מאיתנו, אנחנו נבחרים הציבור, נושא על כתפיו, כל מעשה משפיע על מיליוני אנשים

"תשמע טוב: כשאתי הלכה לקנות את הבגד, נתתי לה כרטיס אשראי מסוג דירקט, כרטיס עקשן שכזה, שלא מוכן לשחרר אגורה אחת יותר מהסכום שיש בחשבון. ידעתי שאין שם סכום גדול, וקיוויתי לטוב..."

"תפרסם את הסיפור הזה", הוא ביקש ממני, "כדי שידעו מה צדקה עושה!"

ההפסקות. מפעם לפעם אני לוקח גם שעות נוספות של מילוי מקום, וכך נוספות לי עוד כמה שעות. אחר כך, בערב, אני יושב עם החברותא שלי ללימוד פורה בסייעתא דשמיא.

"עם השנים החולפות אני צובר ניסיון, וכבר יודע ומכיר כל חיוך של ילד וגם כל רמז לעווית של בכי, יודע בדיוק מי השובב שיש לשים עליו עין, ואיך אני מסתדר אתו כך שישאר בצד שלי. אני חושב שנעשיתי משמעותי לילדים של החיידר. למדתי אותם, על פאותיהם המתבדרות וחולצותיהם הסוררות, והם מחכים לי ולמילים הטובות שאני מכין להם. בכיתה ג' אני מוסר את החומר כמלמד ותיק, וברוך השם, הילדים היקרים מוכיחים את בקיאותם בנלמד.

"אני מבקש ממך עצה", הוא הגיע סוף סוף לעניין שלשמו בא, "שתגיד לי נוסח שאותו אומר לפני המנהל, כדי שיעלה את שכרי".

לפני שאני מנחיל לו עצה שעדיין לא הגיתי, אני שואל אותו: כמה אתה משתכר לחודש?

מספר הרה"ח ר' מרדכי מלאכי שליט"א: בישיבה היה לנו תלמיד חשוב, ושמו יוסף ישראל לוי שיחי'. בישיבה קטנה היתה לנו שפה משותפת, והוא היה מספר לי על לבטים וקשיים, שנערמים בדרכו של בחור החפץ להיות בן עלייה. מצדי נתתי לו אוזן קשבת, ומפעם לפעם גם עצות טובות. ברוך ה', גדל הבחור והיה לאיש. איש אשר רוח בו.

יום אחד אני מקבל ממנו טלפון. לרגע אני צולל יחד עמו לזיכרונות המתוקים משנים עברו, וברגע השני הוא מבקש ממני פגישת ייעוץ. הוא זכר שנעזר רבות בעצותי, וקיווה שגם הפעם יהיה לי מה לחדש לו. כשהוא הגיע, הוא פרש את שאלתו בפני: "אני עובד כמלמד בתלמוד תורה של היישוב הישן. זהו תלמוד תורה עצמאי, שמחלק משכורות כפי ראות עיניו. לא למדתי את מקצוע המלמדות בצורה מסודרת או שאינה מסודרת, והתפקיד שלי הוא בעיקר להשגיח על התלמידים, שיתנהגו כראוי בזמני ההפסקות. אחר הצהרים אני מלמד בכיתה ג', לדרדקים קטנים וטהורים, ובסך הכל מגיע לשימונה שעות עבודה ביום, כולל

והתשובה שלו: "שנים עשר אלף שקלים בחודש".

אני נדהם. יש לך צרות של עשירים. אני מכיר אף מלמד שמקבל משכורת כזאת! ויש לי חברים שמלמדים בכיתות גבוהות, עובדים קשה ומתמחים אצל מומחים. חכה רגע - -

הוא מחכה, ואני מרים טלפון לכמה ידידים ומכרים, שישמע בעצמו מה גובה המשכורת של מגיד שיעור בכיתה ח' או בכיתה ו', וכמה מרוויח מלמד שעבר הכשרה בקורס או בשניים, ושמקבל משכורת מכל מיני מקורות, שאנשי היישוב אינם מכירים. כולם אומרים סכום נחמד, שבין ארבע לשמונה אלף.

איש מהם אינו מעלה בדעתו, שלידי יושב יהודי שעובד כמלמד, ומשתכר שנים עשר אלף שקלים בחודש. אני נותן לו להבין שהוא צריך לעשות סעודת הודיה, ואין לי באמת רעיון איך לעזור לו לבקש מהמנהל העלאה במשכורת, כי אני רוצה לעשות עין הרע.

תגיד לי, אני שואל אותו בסקרנות, אתה נותן מעשר כספים? "כן". התשובה שלו ברורה והחלטית, "כבר מאז שהייתי בחור למדתי עם חבר את העניין של מעשר כספים, ויחד החלטנו שניקח עניין זה באופן מעשי ובלי 'חכמות'. התחלתי לקיים זאת בפועל מיד, כבחור, ומאז אני מפריש חומש מהכנסותי, כיון שזה הכי מהודר.

"אמרנו זה לזה שטוב להתחיל כבר מעכשיו, כשעדיין אין עול של פרנסה, ולהתרגל להוציא את החומש, כדי שאחרי הנישואין נוכל גם כן להמשיך בכך בקלות יחסית. אמנם זה לא מובן מאליו, להוציא לצרכי צדקה אלפיים ארבע מאות שקל מהמשכורת מיד כשהיא מגיעה, אבל כשמתרגלים זה יותר פשוט, וגם המציאות היא שהקב"ה שולח שפע, ברוך ה'".

אתה רואה איזו סייעתא דשמיא יש לך? התרגשתי, אתה רואה שאתה עובד הכי פחות מכולם ומקבל הכי הרבה? רואה שאין קשר בין ההשתדלות לפרנסה? אתה עושה מה שמתאים לך לעשות, והקב"ה שולח את ברכתו!

המשכנו לעיין עוד בסוגיה של בטחון והשתדלות, ובסופה של שעה של קורת רוח הגענו למסקנה, כי הגזרה אמת והחריצות שקר.

מידת ההשתדלות של האדם תלויה במידת הבטחון. ואם הוא מסוגל לבטוח בכל לבו, אין לו כל צורך להוסיף יגיעה. המנהל של העולם כולו יעלה לו את המשכורת כשיעלה רצון מלפניו. ואם האדם מוסיף יגיעה, הקב"ה מסדר את העניינים כך, שהשפע יגיע לו רק באמצעות אותה יגיעה.

עובר חודש, ושוב יוסף ישראל על הקו. מה שלומך? אני שואל אותך, איך הסתדרת עם המנהל?

"הודעתי לו שמעכשיו אני לוקח שעות נוספות", הוא הדהים אותי. "חבל לי להתייגע יותר מדי, אני מעדיף לשמור את הכוח, המוח והריכוז ללימוד עם החברותא בערב. ועכשיו, תשמע סיפור".

כולי אוזן.

"בשבוע הקרוב אבא שלי שיחי', עומד להכניס את אחי בעול תורה ומצוות. ההתרגשות גדולה והשמחה רבה, אבל הכיס ריקן. אבי כבר אינו צעיר, וחששתי שהעול הכספי יזיק לבריאותו. הבנתי שעלי לסייע לו, אבל ידעתי שהוא לא יסכים לקחת ממני פרוטה. מה עשיתי? הלכתי לאומן הבתים שעושה את התפילין, וביקשתי ממנו שימתין עם התשלום עד לאחר חג הסוכות, ואז אשלם לו את עלות התפילין. במקביל ביקשתי שיאמר לאבי שמישהו שילם את זה, וכמובן ביקשתי שלא יגיד מיהו אותו נדבן עלום.

"הבתים-מאכער הסכים, אני בוודאי הסכמתי, ורק הכיס שלי עדיין לא הביע את הסכמתו. לא היה לי מושג מניין אשלם זאת, במיוחד כשלאחרונה עלו דמי השכירות שאני משלם בכמה עשרות אחוזים. עם זאת, היה לי ברור שכך עלי לעשות.

"שמחת הבר מצווה היא כמובן גם שמחתינו, ונוות ביתי רצתה להתחדש בבגד נאה לכבוד השמחה. גם כאן היה לי ברור שזאת הוצאה הכרחית וחשובה, אבל שום רעיון של השתדלות לא עלה במוחי. נותר לי רק להסתקן, היאך ישלח לי ה' את ברכתו.

"עכשיו תשמע טוב: כשאשתי הלכה לקנות את הבגד, נתתי לה כרטיס אשראי מסוג דירקט, כרטיס עקשן שכזה, שלא מוכן לשחרר אגורה אחת יותר מהסכום שיש בחשבון. ידעתי שאין שם סכום גדול, וקיוויתי לטוב.

"מה השתוממתי לגלות שאשתי חזרה מקניית בסך אלף חמש מאות ועשרה שקלים חדשים, וכולם שולמו כדת וכדין!

"התקשרתי לבנק כדי לברר את מצב החשבון, והנה התברר ש'בדיוק' היום נכנס לחשבון מענק מס הכנסה שלילי בסך שלושת אלפים וחמישים שקלים - סכום כפול מהקניות שערכה. "הניסים לא נגמרו כאן. הרי גם תפילין עלי לשלם. כבר כמה

שנים שאני עובד בשביל תלמוד תורה אחר מזה שבו אני מלמד, ומכין להם דפי עבודה. הם הבטיחו אי אז שישלמו עבור עבודה זו, אבל ההבטחה הזו עומדת כבר כמה שנים בצורת הבטחה בלבד.

"והנה, היום הזה עלה זכרוני לפניכם, והם הכניסו לחשבוני עשרת אלפים ש"ח, כפול מהסכום שציפיתי לקבל מהם, וכפול מהסכום שהיה עלי לשלם עבור התפילין של אחי! זה הסיפור שרצייתי לספר. תפרסם אותו, כדי שידעו מה צדקה עושה".

(מתוך עלון השגחה פרטית 102)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

חשבתם על זה פעם? על ההליכה? איזו חכמה מופלאה הקב"ה הכניס בגוף שלנו, על ידי אינסטינקטים פשוטים ובסיסיים שבלעדיהם לא היינו יכולים לעשות זאת...

5 דברים שכדאי לדעת על... נפלאות ההליכה!

משה הומינר

- חיישני תנועה וחישה - כף הרגל שלנו מצוידת באלפי חיישנים קטנים, שמאפשרים לנו להרגיש את הקרקע עליה היא עומדת. גם אם אנחנו צועדים עם נעליים, אנחנו עדיין מרגישים דרך הסוליה את השטח אליו אנחנו צועדים. החיישנים מזהים לפי עוצמת הלחץ ולפי מדדים נוספים, אם הרצפה מחליקה או מחוספסת, אם יש צורך להגביר מאמץ או להגביר עירנות ועוד ועוד.
- יציבות - גם אם כל המערכת האמורה קיימת, לא נוכל לזוז אפילו לא צעד אחד, אם לאייה לנו שיווי משקל ויציבות איתנה. חוש שיווי המשקל הוא זה שבעצם מפעיל את השרירים ואומר להם היכן להגביר לחץ והיכן להרפות, באיזה צד צריכים עכשיו להקשיח את השרירים ולמתוח אותם, ובאיזה צד יש לתת להם חופש.

רק השילוב של כל אלו יחד, ועוד הרבה מאוד פרטים שלא ציינו כאן, מאפשרים לאדם ללכת.

לא בכדי אנחנו יודעים שהליכה היא הפעילות הגופנית הבריאה ביותר, וזאת מהסיבה הפשוטה, שכדי ללכת אנחנו צריכים להפעיל כמות עצומה של שרירים ולהניע כל כך הרבה איברים, שזאת באמת פעילות שמשפיעה לא רק על הרגליים אלא על הגוף כולו, כי כל חלקי הגוף כמעט נותנים בה חלק פעיל מאוד. מחר, כשנברך 'אשר הכין מצעדי גבר', כדאי שנחשוב על כך ונודה לבורא עולם על הטוב אשר גמלנו ועל כל ההמצאות והטכניקות המיוחדות שהוא הכניס לנו בגוף, כך שבשילוב ובמינון מדויק של כל אלו יחד, אנחנו יכולים פשוט לקום ולהתחיל ללכת!

בכל בוקר מברך כל יהודי את ברכות השחר, ואחת מהן היא הברכה הבאה: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר הכין מצעדי גבר".

כלומר, אנחנו מודים לקדוש ברוך הוא שלימד אותנו ללכת ונתן לו את הכלים המתאימים כדי לעשות זאת.

חשבתם על זה פעם? על ההליכה? איזו חכמה מופלאה צריכה להיות טמונה בגוף שלנו, על ידי אינסטינקטים פשוטים ובסיסיים שבלעדיהם לא היינו יכולים לעשות זאת...

- חלוקה למפרקים - ברור לחלוטין שאם הרגליים שלנו לא היו מחולקות למפרקים שונים, שמחברים זה לזה בעזרת סחוס, שמאפשר שינוי כיוון ותנוחה של כל אחד מהמפרקים הללו, לא היינו יכולים לזוז מהמקום ובוודאי שלא לעמוד ביציבות.
- שרירים - על מנת שהרגליים שלנו יעמדו במשימה ולא יתדלדלו' ואנחנו ניפול חלילה, צריכים כל המפרקים הללו להיות מגובים במערך נרחב של שרירים לאורך כל הרגל מהירך והושק, ועד לכף הרגל עצמה.
- אצבעות - נוסף לכל האמור, הוסיף לנו בורא עולם כפות רגליים שטוחות ובקצה שלהן אצבעות. האצבעות נותנות לנו את היכולת להפעיל את כף הרגל בצורה מושלמת, אם הרצפה לא ישרה, אם אנחנו בעלייה או בירידה, האצבעות משנות את צורך האחיזה שלהן בקרקע ונותנות לנו את היכולת להמשיך וללכת, וכל זאת כמעט בלי להרגיש!

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

קו השיעורים של דרשו לרשותכם

24 שעות ביממה

מגוון שיעורים לבחירה

דף היומי בבלי

דף היומי ירושלמי

דף היומי בהלכה

שיעורים לפרשת השבוע

ועוד מגוון ענק של שיעורים ומידע על תוכניות דרשו

חייגו עכשיו

077-2222-666

לחייג, ללמוד, לדעת

אונן הנותר בחו"ל כשהמת הועבר לקבורה בארץ ישראל - האם נחשב כאונן עד הקבורה?

שבמקרה כזה האונן חייב בקריאת שמע ובתפילה. ולכל הדעות, משעה שהמת נמסר לידי החברה קדישא, וסוכם סופית על מקום הקבורה וכל עניני התשלום, ותמו ההספדים - אינו נחשב עוד לאונן, וחייב בכל המצוות. וכמו כן, אם מסיבה כלשהי אינו משתתף בהלווית המת - וכגון שהמת נפטר בחוץ לארץ, והעבירוהו לקבורה בארץ ישראל, וחלק מהאוננים נותרו בחוץ לארץ - חייב בכל המצוות מעת יציאת ההלוויה. [משנ"ב עא, א, ד, ה, ו, ז; בו"מ דרשו, 7 ו-21]

אדם שאחד משבעת קרוביו - אב, אם, בן, בת, אח, אחות ואשה - נפטר, מכוּנה 'אונן', ופטור ממצוות עשה דאורייתא ודרבנן, ואינו רשאי לקיימן.

ושני טעמים לפטור זה: א. משום שהוא עוסק במצוה, של טיפול בצורכי המת וקבורתו, והעוסק במצוה פטור מן המצוה. ב. מפני כבוד המת, כדי שלא יראה כמי שאינו מצטער על מותו. ולדעת המשנה ברורה, מטעם זה, פטור מקיום המצוות אף במקרה שאדם אחר עוסק בעניני הקבורה. אולם, לדעת החזון איש, יתכן

האם אונן חייב בנטילת ידים לפני סעודת פת?

איסור אכילת פת ללא נטילת ידים, אך כמובן שלא יברך על הנטילה; ויש מהאחרונים שסוברים שהוא רשאי לאכול ללא נטילת ידים. ויש שכתבו, שהאונן מחויב גם ב'מים אחרונים', נטילת ידים של שחרית, ונטילת ידים לאחר עשיית צרכיו. ורשאי האונן ללבוש 'טלית קטן', וכן ללמוד הלכות הנוגעות לו למעשה; ונחלקו הפוסקים אם רשאי להרהר בדברי תורה שאינם נוגעים לו למעשה. [משנ"ב עא, ד, וביה"ל א, ד"ה מי; בו"מ דרשו, 2 ו-4]

כאמור, האונן פטור ממצוות עשה דאורייתא ודרבנן, ואינו רשאי לקיימן. אולם, אסור לאונן לעבור על מצוות לא תעשה דאורייתא או דרבנן.

ולמרות זאת, רשאי האונן לאכול ללא ברכה, כיון שאיסור האכילה ללא ברכה הוא מחמת החובה המוטלת על כל איש ישראל לברך לפני אכילתו, ומאחר וחובה זו אינה מוטלת עליו בשעה זו - שהרי הוא פטור מכל המצוות - לא חל עליו גם איסור האכילה ללא ברכה. ואם האונן חָפֵץ לאכול פת, חובה עליו ליטול את ידיו, מחמת

כיצד ינהג מי שלא התחיל את תפילתו עד סמוך לסוף זמן תפילה?

אולם, אין לדלג על ברכות קריאת שמע, גם אם משום כך יאלץ להתפלל את שמונה עשרה לאחר סוף זמן תפילה. ואף על קריאת שמע הנקראת בסדר התפילה יחד עם ברכותיה, לא ידלג, למרות שאינו מקיים בה את מצוות קריאת שמע - שהרי הוא עומד כבר לאחר סוף זמן קריאת שמע - ואינו קורא אותה אלא כדי "לעמוד בתפילה מתוך דברי תורה", כלשון חכמינו ז"ל. [משנ"ב עא, ד; בו"מ דרשו, 9 ו-14; וראה שו"ע נב, א]

מי שלא התפלל שחרית עד סמוך לסוף זמן התפילה, כלומר, עד סמוך לסיום השליש הראשון של היום, והזמן כה קצר, עד שאם יתפלל בסדר הרגיל יחלוף זמן התפילה כבר בהגיעו לברכות קריאת שמע - ידלג על חלק מפסוקי דזמרה, לפי סדר חשיבותם (ראה במקורות), ובמקרה הצורך ידלג על כל פסוקי דזמרה, עם ברכות 'ברוך שאמר' ו'ישתבח'; כדי שיספיק לברך את ברכות קריאת שמע לפני סוף זמן תפילה, שהוא גם סוף הזמן של ברכות קריאת שמע.

* במחצית השעה שלפני עלות השחר, אסור לאכול סעודה, מחשש שמא ישקע בסעודתו ולא יקרא קריאת שמע או לא יתפלל. ומעלות השחר אסור לאכול כלל.
* מעלות השחר ואילך, אסור לעסוק בכל עיסוק המתמשך, מחשש שמא ישקע בעיסוק זה ולא יקרא קריאת שמע, או לא יתפלל. ויש שאוסרים זאת אף במחצית השעה שלפני עלות השחר, (למעט עיסוקים מסוימים).
* העוסק במצוה והזדמנה לפניו מצוה אחרת, הריהו פטור מהמצוה שהזדמנה לפניו, אף אם בשל כך היא תתבטל לגמרי, כגון שיחלוף זמן קיומה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לבני אשכנז לחבוש בתפילת שחרית כובע שמשקלו 13 ק"ג?

כ־12.7 ק"ג, או יותר, אסור להניחו על הראש, כיון שמשקל זה לוחץ על התפילין, ודוחק אותן במקומן. וחפץ שגורם להזזת התפילין ממקומן, באופן שאינו מקיים בכך את מצות התפילין - בכל משקל שהוא - אסור להניחו על הראש, לכל הדעות.

[שו"ע מא, א, משנ"ב ו, וביה"ל ד"ה ואפילו]

בשעה שהתפילין מונחות על הראש, אסור להניח עליו מאומה מלבד חפצים שמיועדים להנחה על הראש, כגון כיפה וכובע; משום שנשיאת משא על הראש יחד עם התפילין, מהווה זלזול בקדושתן.

ולדעת הרמ"א, אף חפץ שמקומו על הראש - אם משקלו הוא כמשקל (שקבעו רבותינו עבור) נפח של 'ארבעה קבין', דהיינו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

ה' בכסלו | רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל, מקמניץ, ר"י כנסת בית יצחק בסלבודקא ובעל ברכת שמואל

היום בשנת תמ"ח, התקיים נס בעיר פוזנא שבו קבעו תענית ציבור על עלילות שהופצו בעיר נגד היהודים והצליחו בחסדי שמים לעצור את הפרעות שרצו ההמון לעשות ביהודי העיר.

יארצייט:

שצ"ב: רבי שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי איידלס זצ"ל, המהרש"א, בעל חידושי הלכות וחידושי אגדות. תקנ"ד: רבי דוד ב"ר יואל דישבק זצ"ל, בעל פרדס דוד.

תרס"ז: רבי דוד ב"ר יהודה לוריא זצ"ל, מביחוב ובעל שו"ת הרד"ל, כוכבי אור, נפש דוד ועוד.

תרל"ד: רבי אשר אנשיל ב"ר שמואל יונגרייז זצ"ל, ר"י ואב"ד טשנגר בעל מנוחת אשר.

ת"ש: רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל, מקמניץ, ר"י כנסת בית יצחק בסלבודקא ובעל ברכת שמואל.

יארצייט רבינו שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי איידלס - המהרש"א

לבעסן יש חיים רעים

כתב המהרש"א - "כל ימי עני רעים", רבי יהושע בן לוי אמר, זה שדעתו קצרה, פירוש שהוא רגזן, שדעתו קצרה שהוא מוסיף טיפשות כמו שאמרו: (נדרים דף כב:) "כל מי שהוא כועס מוסיף טיפשות", וההיפך במי שאינו ממהר לכעוס. (מהרש"א בבא בתרא דף קמה: ד"ה זה מי שיש לו)

נשתדל להימנע מכעסים ונזכור שימיו של הכועס רעים, והוא מוסיף לעצמו טיפשות

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il